[2024] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 86 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ 666

ਮੰਦਾਕਿਨੀ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3738)

06 ਸਤੰਬਰ, 2024

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ ਭਲਾਚੰਦਰ ਵਰਲੇ, ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਮਾਮਲਾ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। 226, 136 ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ-ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਤ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। 156(3) ਸੀਆਰਪੀਸੀ - ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ:

ਹੋਲਡ: ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ

ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਰੁਟੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ-ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਤੀ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਘਟਨਾ 2016 ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਜਲਦੀ-ਜਲਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.

ਉਹ ਖੁਦ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਆਵੇ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਸੀਬੀਆਈ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। (ਪਰਾ 12, 14, 15)

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਆਵੁੰਗਸ਼ੀ ਚਿਰਮਾਯੋ ਬਨਾਮ ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1452- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973; ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ; ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ; ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ; ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ, ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3738
2016 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 197 ਵਿੱਚ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 10.05.2023 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਦਿਨੇਸ਼ ਜੋਤਵਾਨੀ, ਧਵੇਸ਼ ਪਾਹੁਜਾ, ਭਾਰਗਵ ਬੈਸੋਯਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਏਕਤਾ ਗੰਭੀਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰੂਤੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕਾ ਮਿੱਢਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਬਹਾਦੁਰ ਤਿਵਾੜੀ, ਨੀਲੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਾਕੇਤ ਗੋਗੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਅਵਧੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਢੱਲ, ਪੀਯੂਸ਼ ਯਾਦਵ, ਅਲ ਸ਼ੇਖ, ਐੱਮ. ਪਾਰਥ ਸ਼ੇਖਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਬਾਲੀ ਵੇਦਸੇਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੁਭਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਚਨਾ ਰੰਜਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਿਤਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਟੀ.ਵੀ. ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ, ਅਤੁਲ ਅਰਵਿੰਦ, ਸੁਦੀਪ ਪਾਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਿਕਾ ਸਮਦਰ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਤੋਮਰ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਥਾ ਗਚੁਰਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚੀ ਐੱਮ. ਨਰੂਲਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨਵੰਜੈ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਅਪੂਰਵ ਕੁਰੂਪ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਧੀ ਮਿੱਤਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੌਰੀ ਗੋਬਰਧੁਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਂਚਲ, ਅਖਿਲ ਹਸੀਜਾ, ਗੁਰਜਸ ਸਿੰਘ ਨਰੂਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 10.05.2023 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। 2016 ਦਾ ਨੰਬਰ 197 ਮੰਦਾਕਿਨੀ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੱਤ ਹੋਰ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹਨ:

4.1 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੂਨ 2013 ਵਿੱਚ ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੀਦਾਮ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਦਾ ਵਿਆਹ 15.02.2014 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ 2010 ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਫ਼ਸਰ ਸ. ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਹ ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ।

4.2 12.05.2016 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 10:30 ਵਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਹਨ, ਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜਨਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

4.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜਨਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਫਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ।

4.4 ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਛੇ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 174 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਰਗ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 13.05.2016 ਨੂੰ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ-ਪੀ/2 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੈ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ 13.05.2016 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6:30 ਵਜੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਫਾਹਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਦਮ ਘੁੱਟਣਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਛੇ ਐਂਟੀ-ਮਾਰਟਮ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"ਸੱਟਾਂ:
1) ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ 3.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਟਿਊਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

2) ਪ੍ਰੌਕਸੀਮਲ ਫਾਲੈਂਕਸ ਪਾਮਰ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਖੱਬੀ ਰਿੰਗ ਫਿੰਗਰ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਐਕੰਟਿਊਸ਼ਨ, 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ, ਨੀਲਾ।

3) ਸੱਜੀ ਲੱਤ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਐਕੰਟਿਊਸ਼ਨ - ਗੋਡੇ ਤੋਂ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ - 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 3.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ, ਨੀਲਾ।

4) ਖੱਬੇ ਪੈਰ ਦੇ ਡੋਰਸਲ ਪਹਿਲੂ 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਨੀਲੇ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਕੰਟਿਊਸ਼ਨ।

5) ਖੱਬੀ ਪੱਟ ਉੱਤੇ 17 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਕਮਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ, 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ x 4.3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਨੀਲਾ ਹੋਣਾ।

6) ਲਿਗੇਚਰ ਮਾਰਕ: ਥਾਇਰਾਇਡ ਕਾਰਟੀਲੇਜ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਖ਼ਤ ਲਿਗੇਚਰ ਮਾਰਕ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਭੂਰਾ ਪਾਰਚਮੈਂਟ, ਠੋਡੀ ਵੱਲ ਠੋਡੀ ਵੱਲ, ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ, ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਖੋਖਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੌੜਾਈ 4.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ। ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚਮੜੀ ਦਾ ਛਿੱਲਣਾ। ਮਾਰਕ ਠੋਡੀ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ 1.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ, ਖੱਬੇ ਮਾਸਟੌਇਡ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ 5.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ, ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਮਾਸਟੌਇਡ ਦੀ ਸਿਰੇ ਤੋਂ 4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ, ਓਸੀਪੁਟ ਤੋਂ 10 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ 3 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲਈ ਮਾਰਕ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੈ। ਡਿਸਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਤਹ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਚਮਕਦਾਰ ਚਿੱਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਯੋਡ ਹੱਡੀ ਅਤੇ ਥਾਇਰਾਇਡ ਉਪਾਸਥੀ ਬਰਕਰਾਰ.

ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ 06 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਟ ਨੰ. 6 ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਦੂਜੇ ਪੈਰ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਵਿੱਚ ਧਾਤੂ ਦੇ ਰਿੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।"

4.5 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. 7. ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 7. ਅੱਜ ਤੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4.6 ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ ਸੀਆਰਐਲ 2016 ਦਾ ਨੰਬਰ 197 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“10.1 ਇਹ ਕਿ, ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਆਲੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10.2 ਕਿ, ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮਨਾਮੇ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਆਲੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 8 ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਗੀਦਾਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ ਦੇ ਮਰਜ ਨੰਬਰ 24/16 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10.3 ਇਹ ਕਿ, ਇਹ 'ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਦਿਆਲੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 2 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰੰਜਨਾ ਦੀਵਾਨ, ਮਾਨਵੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸੌਂਪਣ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ 7 ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ।

10.4 ਕਿ, ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਆਲੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਪਵੇ।

10.5 ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

4.7 ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਹੈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਪੁਲਿਸ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 5 ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 6 ਹੈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫ਼ਸਰ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਗੀਦਾਮ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ ਨੰ. 8 ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਹੈ।

4.8 ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰੀਬ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਰਹੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 156(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 156(3) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਰਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਿਆਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। 7. ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ।

6. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 7 ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 1 ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭੈਣ ਨੰ. 2, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਥੇ

ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਛੇ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

7. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 7, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। 7 ਸਗੋਂ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਵੀ.

8. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 156(3) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

9. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੇ। 7 ਕੋਲ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਚੰਗੀ ਸਾਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇਲੋੜੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 7 ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

10. ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 7 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਵੇ। 7 ਸਗੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੋ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਓ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

11. ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਸੀਬੀਆਈ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ, ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ

ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਰੋਸੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

12. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

13. ਅਉਂਗਸ਼ੀ ਚਿਰਮਾਇਓ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੋ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"13. ਸਟੇਟ ਆਫ ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਾਈਟਸ, ਵੈਸਟ ਬੰਗਾਲ (2010) 3 ਐਸਸੀਸੀ 571 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੀਬੀਆਈ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 70 ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ:

“ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੁਟੀਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

---

2 (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1452

ਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ..."

14. ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਭਾਰਤੀ ਤਮਾਂਗ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2013) 15 ਐਸਸੀਸੀ 578 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਮਦਨ ਤਮਾਂਗ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਝੜਪ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੈਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

44. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕਤਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਉਮੀਦ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਵੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਢੁਕਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"

15. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਾਹਿਰਾ ਹਬੀਬੁੱਲਾ ਐਚ. ਸ਼ੇਖ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2004) 4 ਐਸਸੀਸੀ 158 ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸਖ਼ਤ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ।

16. ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ

ਜਾਂਚ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਬੇਅਸਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਮਨੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਰਹਿੰਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਅਸਲ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ।

17. ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 18.05.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਐਸਆਈਟੀ ਤੋਂ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸਆਈਟੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗੀ। ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀਬੀਆਈ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ।"

14. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਰੁਟੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਬਾਰੇ. ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

15. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸੀਬੀਆਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੰ. 8 ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਘਟਨਾ 2016 ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇਕਰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ

ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਣਨੀਤਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਰੀਖਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)